

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ - helmikuu 2024

Opaskoiran unelma

”Antiikin aikana ns. lemmikkikoiria, kuten myös opaskoiria hoidettiin hellyydellä, niitä kylvetettiin ja hemmoteltiin makupalloilla ja kutsuttiin lempinimillä. Huonolla säällä ne kiedottiin vaatteeseen ja niitä kantoj orja isäntänsä tai emäntänsä jäljessä. Matkustettaessa sylikoirat otettiin makuuvaunuihin. Niitä hoidettiin hellästi, kun ne sairastuivat. Jo kreikkalaisilla ja roomalaisilla oli taitavia eläinlääkäreitä. Koirien kuoltua ne saivat viimeisen leposijansa joko perheen hautaan tai aivan omaan. Niiden kuolemaa surtiin vakavasti.” Näin kirjoitti historioitsija ja professori **Jaakko Suolahti** *Sokean Opas* -kirjassa vuonna 1973.

Jo ammoisina aikoina tiedetään koiria käytetyn sokeain johdattajina, siis opaskoirina. Osattiin kouluttaa koira toimimaan isäntänsä palvelijana näin korvaamattomalla tavalla.

Kreikkalainen **Homeros** oli sokea runonlaulaja, joka eli 700 -luvulla eKr. **Odysseuksen** *Argos*-koirasta hän lauloi seuraavasti: ”Vielä jos yht’ois sorja ja virkku se, kuin oli ammuin *Troiiaan* mennessään, kun jätti sen tänne Odysseus. / Niin sinäkin hämmästyisit sen nopeutta ja voimaa. / Sen myös ajaessa ei syvän metsän sankehikossa löytänyt turvaa riista. / Myös hyvin vainusi jäljet.”

Niinpä niin, ihmisen vanhin kaveri toimi jopa opaskoirana jo antiikissa. Hallitsijat saattoivat perustaa kokonaisia kaupunkeja rakastamiensa koirien muistoksi. Yleisiä olivat muistomerkit ja mosaiikkilaatat jo koirien eläessä. Varakkaiden asumusten sisäänkäyntien yhteydessä saattoi olla ”Varo koira!” -laatoitus. Koirat toimivat myös rikkaiden omaisuuden ja työväen eli orjien vartijoina.

Viime vuosikymmenten aikana olen onnistunut löytämään kaikki *Opaskoirayhdistyksen* julkaisemat *Sokean Opas* -kirjat – joko kokonaisina tai kopioina muutamaa tekstinpätkää lukuun ottamatta. *Sokean Opas* oli *Opaskoira* -vuosikirjan edeltäjä, joka ilmestyi vuosina 1954-81. Olen par’aikaa tekemässä kirjakoostetta *Sokean Oppaan* koira- ja eläinaiheisista kirjoituksista. Myös ”koirattomista” uranuurtajista ja tapahtumista aion sisällyttää kirjaan muutaman *Sokean Oppaan* olleen jutun. Kirja ilmestyy viimeistään tulevan kesän aikana.

Kevätterveisin,
Juha Herttuainen

P.s. Kynologi käsitteenä on johdettu muinais-kreikkalaisesta *kynegesia* -sanasta, mikä tarkoittaa koirankouluttajaa.